ผลของการฝึกออกกำลังกายแบบสเต็บร่วมกับการฝึกสมาธิ ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง ของคลื่นไฟฟ้าสมอง ความอดทนของระบบไหลเวียน และสุขภาพจิต

นางสาวสุชาคา ไกรพิบูลย์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรคุษฎีบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2539

ISBN 974-634-340-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF STEP EXERCISE IN COMBINATION WITH MEDITATION PRACTICE ON CHANGES OF ELECTROENCEPHALOGRAM, CARDIOVASCULAR ENDURANCE AND MENTAL HEALTH

Miss Suchada Kraiphibul

A Thesis Submitted in Partial Fullfilment of The Requirements

for The Degree of Doctor of Philosophy

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-340-8

รคย ภาควิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	สุขภาพจิต นางสาวสุชาดา พลศึกษา รองศาสตราจารย์น	ไกรพิบูลย์ รย์ คร.อนันต์ อัตชู ายแพทย์ชูสักดิ์ เวชแพศย์
	รองศาสตราจาร	รย์ คร.ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร์
บัณฑิตวิทยา การศึกษาตามหลักสูตร		าวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
		(รองศาสตราจารย์ คร.สันติ ถุงสุวรรณ)
คณะกรรมการสอบวิทย	านิพนธ์	บระธานกรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี) อาจารย์ที่ปรึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ อัตชู)
		(รองศาสตราจารย์ ดร.ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร์)
		(ศาสตราจารย์ ดร.วรศักดิ์ เพียรซอบ)
		กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปซัย สุวรรณธาคา)

ผลของการฝึกออกกำลังกายแบบส เต็บร่วมกับการฝึกสมาธิ ที่มีต่อการ เปลี่ยนแปลงของคลื่นไฟฟ้าสมอง ความอดทนของระบบไหล เวียนและ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พิมพ์ตันอยับบทถัดย่อวิทยานิพนธิภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สุขาดา ไกรพิบูลย์ : ผลของการฝึกออกกำลังกายแบบเสต็ปร่วมกับการฝึกสมาธิ ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของ คลื่นไฟฟ้าสมอง ความอดทนของระบบไหลเวียนและสุขภาพจิต (EFFECTS OF STEP EXERCISE IN COMBINATION WITH MEDITATION PRACTICE ON CHANGES OF ELECTROENCEPHALOGRAM, CARDIOVASCULAR ENDURANCE AND MENTAL HEALTH) อ ที่ปรึกษา : รศ ดร อนันต์ อัตชู, 220 หน้า, ISBN 974-634-340-8

ทารวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการออกกำลังกายแบบสเต็ปร่วมกับการฝึกสมาธิที่มีต่อการ เปลี่ยนแปลงของคลื่นไฟฟ้าสมอง ความอดทนของระบบไหลเวียนและสุขภาพจิต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงจาก สบาปัชิเราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 68 คน ได้รับการสุ่มแบบบลอค เข้ากลุ่ม 4 กลุ่ม โดยกำหนดให้กลุ่มที่ 1 ทำการฝึกการออก กำลังกายแบบสเต็ปร่วมกับการ ฝึกสมาธิ กลุ่มที่ 2 ทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็ปอย่างเดียว กลุ่มที่ 3 ทำการฝึก สมาธิอย่างเดียว และกลุ่มที่ 4 กลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ต้องทำการฝึก

ผลการวิจัยปรากฏว่า

- 1 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง (สัปดาห์ที่ 8) กลุ่มที่ 1 เลเต็ป+สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับออกซิเจน สูงสุดไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ 2 (ลเต็ป) แต่แตกต่างจากกลุ่มที่ 3 (สมาธิ) และกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 05 ส่วน กลุ่มที่ 2 (ลเต็ป) มีค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด แตกต่างจากกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 05 จากการศึกษาภายในกลุ่มแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) และกลุ่มที่ 2 (สเต็ป) มีสมรรถภาพ การจับออกซิเจนสูงสุดในสัปดาห์ที่ 4, 6 และ 8 แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 05 ส่วนกณมที่ 3 (สมาธิ) มีสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดในสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 05 อย่างไรก็ตามกลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดเพิ่มมากที่สุด
- 2 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง (สัปดาห์ที่ 8) กลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟา ไม่แดกต่าง จากกลุ่มที่ 3 (สมาธิ) แต่แตกต่างจากกลุ่มที่ 2 (สเต็ป) และกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากการศึกษาภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) และกลุ่มที่ 3 (สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของ คลื่นแอลฟาในสัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มที่ 2 (สเต็ป) มีค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟาในสัปดาห์ ที่ 4, 6 และ 8 แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อย่างไร ก็ตามกลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟาใหล่มีดาห์ ที่ 4 ก็ตามกลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟาเพิ่มมากที่สุด
- 3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง (สัปดาห์ที่ 8) กลุ่มที่ 1 (สเต็ป + สมาธิ) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบ วัดสุขภาพจิตเอสซีแอล 90 ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ 2 (สเต็ป) กลุ่มที่ 3 (สมาธิ) และกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากการศึกษาภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มพบว่าทุกกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดสุขภาพจิตเอลซีแอล 90 ไม่ เปลี่ยนแปลงตลอดระยะการทดลอง

ภาควิชา	พลศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต อุปาก โกร์หมอบั
สาขาวิชา		ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🤃 🖚
ปีการศึกษา	2538	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม "โบการรป์ ผูนการ

C342055 : MAJOR PHYSICAL EDUCATION
KEY WORD: STEP EXERCISE/MEDITATION / ELECTROENCEPHALOGRAM / CARDIOVASCULAR
ENDURANCE / MENTAL HEALTH.
SUCHADA KRAIPHIBUL : EFFECTS OF STEP EXERCISE IN COMBINATION

SUCHADA KRAIPHIBUL: EFFECTS OF STEP EXERCISE IN COMBINATION WITH MEDITATION PRACTICE ON CHANGES OF ELECTROENCEPHALOGRAM, CARDIOVASCULAR ENDURANCE AND MENTAL HEALTH. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. ANAN ATTACHOO. ED. D. PROF. CHUSAK VEJAPAESYA. PH.D. AND ASSOC. PROF. THANOMWONG KRITPET, PH. D. 220 PP. ISBN 974-634-340-8

The purpose of this investigation was to study effects of step exercise in combination with meditation practice on changes of electroencephalogram, cardiovascular endurance and mental health. Samples were 68 temale students from Rajabhat Institute Suan Dusit. They were tested to obtain maximum oxygen uptake and were randomized by block design, into four groups. Group 1 (step + meditation) was trained on step exercise in combination with meditation practice. Group 2 (step) was trained on step exercise only. Group 3 (meditation) was trained only in meditation and group 4 was the control group, no any training.

The results at the end of 8th week showed as follows:

1. Group 1 (step + meditation) and group 2 (step) had no significant difference at the level of .05 cn averages of maximum oxygen uptake. But group 1 (step + meditation) showed significant difference at level of .05 on average of maximum oxygen uptake from group 3 (meditation) and from control group. Group 2 (step) had significant difference of maximum oxygen uptake from control group at the level of .05. However the study in the same group showed that in group 1 (step + meditation) and group 2 (step), there were significant difference of the averages of maximum oxygen uptake at the beginning, at the end of 4th, 6th and 8th week at the level of .05.

In group 3 (meditation), the averages of maximum oxygen uptake at the beginning and at the end of 8th weer, had significant difference at the level of .05. But also, the average of maximum oxygen uptake in group 1 (step + meditation) was the highest.

- 2. Group 1 (step + meditation) showed no significant difference on average of alpha brain wave when compared with group 3 (meditation) but showed significant difference at the level of .05 from group 2 (step) and from control group. However, the results within group 1 (step + meditation) and group 3 (meditation), the averages of aplha brain wave at the beginning, at the end of 2 nd, 4 th, 6 th and 8 th week had significant difference at the level of .05. In group 2 (step), the averages of aplha brain wave at the beginning, at the end of 4 th, 6 th and 8 th week had significant difference at the level of .05. But also, the average of alpha brain wave in group 1 (step + meditation) was the highest.
- 3. Group 1 (step + meditation), group 2 (step), group 3 (meditation) and control group had no significant difference at the level of .05 on the average of mental health check list (SCL 90). However, the results within the groups, there were no changes of average of SCL 90 throughout the investigation.

ภาควิชาPHYSICALEDUCATION	ลายมือชื่อนิสิต ฝากา โกรมีนอง
สาขาวิชา PHYSICAL EDUCATION	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อนนะ ้อาป
ปีการศึกษา <u>1995</u>	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม // ราง โ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ อัตซู รองศาสตราจารย์ ดร.ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร์ และศาสตราจารย์นายแพทย์ซูศักดิ์ เวศแพทย์ ที่ได้ให้รอกาสแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนได้กรุณาช่วย แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัณย์ รองศาสตรา – จารย์ ดร.ประพัฒน์ ลักษณพิสุทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ดร.สุวิมล ติรกานันท์ และคณาจารย์ในภาควิชาพลศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้กำลังใจ ตลอดจนคำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระ คุณคุณสุรพล ใกรสรวุธ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจน คำปรึกษาในเรื่องการฝึกสมาธิ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านอธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผู้ช่วยศาสตรา -จารย์สุขุม เฉลยทรัพย์ คณาจารย์และนักศึกษาทุกท่าน ที่ใด้ให้ความช่วยเหลือ และ ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสุนทรี เกิดสระลี ที่ห่วงใยและให้ก°ำลังใจแก่ผู้วิจัยมา รดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขออุทิศความดีงามหรือประโยชน์ที่มีอยู่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้แก่ บิดาและมารดา ที่ให้การศึกษาและการเลี้ยงดู ตลอดจนครูบาอาจารย์ทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิตดังเช่นทุกวันนี้

สุชาดา นกรพิบูลย์

สารบัญ

и	น้า
บทคัดย่อภาษาไทย	4
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
โตติกรรมประกาศ	ฉ
~~ง~~ ารบัญตารางประกอบ	ฌ
สารบัญแผนภูมิบระกอบ	Ð
Jทที่	
า บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	12
ข้อตกลงเบื้องต้น	12
คำจำกัดความในการวิจัย	14
ข้อจำกัดในการวิจัย	14
บระรยชน์ที่ใต้รับจากการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากร	62
กลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64

บทที่	หน้า
วิธีดาเนินการวิจัย 1. ระยะพัฒนาวิธีการออกกำลังกายร่วมกับการฝึกสมาธิ.	65 65
2. การทดลองจริง	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	7 3
5 สรุบผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	143
บรรณานุกรม	163
ภาคผนวก	179
ภาคผนวก ก	180
ภาคผนวก ข	181
ภาคผนวก ค	189
ภาคผนวก ง	190
ภาคผนวก จ	194
ภาคผนวก ฉ	196
ภาคผนวก ช	199
ภาคผนวก ซ	200
ภาคผนวก ฌ	202
ภาคผนวก ญ	209
ภาคผนวก ฎ	213
ประวัติผู้เขียน	220

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงผลของการฝึกที่มีต่อร่างกาย	16
2	แสดงผลของการออกกำลังกายต่อสุขภาพจิต	20
3	แสดงผลการวิจัยที่เกิดจากการฝึกสมาธิแบบทีเอ็ม (TM)	
	และทีเอ็ม–สิทธิ์ (TM-Sidhi) ต่อระบบสรีรวิทยา	21
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพการจับ	
	ออกซิเจนสูงสุด ก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	7 5
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบ	
	เทียบค่า เฉลี่ยของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดก่อนการ	
	ทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	76
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคลื่นแอลฟา ก่อน	
	การทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	77
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบ	
	เทียบค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลพาก่อนการทดลองของกลุ่มตัว	
	อย่างทั้ง 4 กลุ่ม	78
8	ค่า เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ใ ด้ จากแบบ	
	วัดสุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ก่อนการทดลองของกลุ่มตัว	
	อย่างทั้ง 4 กลุ่ม	79
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อ	
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ใด้จากแบบวัดสุขภาพจิต	
	เอสซีแอล 90 ในการทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัว	
	อย่างทั้ง 4 กลุ่ม	80

หน้า

18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบ	
	เทียบค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด ในการ	
	ทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	89
19	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพ	
	การจับออกซิเจนในแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่โดยวิธีตูกี (เอ)	
	ของการทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 8 ของกลุ่มตัวอย่าง	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	90
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับ	
	ออกซิเจนสูงสุดในการทดสอบก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2,	
	4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 1 ซึ่งฝึกการออกกำลังกายแบบ	
	สเต็บร่วมกับการฝึกสมาธิ	91
21	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพ	
	การจับออกซิเจนสูงสุดในแต่ละสับดาห์ เป็นรายคู่โดยวิธีตูกี	
	(เอ) ของการทดสอบก่อนการทดลอง ในสับดาห์ที่ 2, 4,	
	ั้ 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 1 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบ	
	สเต็บร่วมมกับการฝึกสมาธิ	92
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้า เพื่อเปรียบเทียบ	_
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับ	
	ออกซิเจนสูงสุดในการทดสอบก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2,	
	4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 2 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกาย	
	แบบสเต็บอย่างเดียว	93
	יישעעס ס אוז ס דע אוז ס דע עניז ס דע עניס	フコ

23	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพ	
	การจับออกซิเจนสูงสุดในแต่ละสับดาห์เบ็นรายคู่รดยวิธีตูกี	
	(เอ) ของการทดสอบก่อนการทดลองในสัปดาห์ที่ 2, 4, 6	
	และ 8 ของกลุ่มที่ 2 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบ	
	สเต็บอย่างเดียว	94
24	ผลการวิเคราะห์ความแบรบรวนแบบวัดซ้า เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับ	
	ออกซิเจนสูงสุดในการทดสอบก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2,	
	4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 3 ซึ่งท°กการฝึกสมาธิ	95
25	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพ	
	การจับออกซิเจนสูงสุดในแต่ละสับดาห์เป็นรายคู่ โดยวิธีตูกี	
	(เอ) ของการทดสอบก่อนการทดลอง สัปดาห์ที่ 2, 4, 6	
	และ 8 ของกลุ่มที่ 3 ซึ่งทำการฝึกสมาธิอย่างเดียว	96
26	ผลการวิเคราะห์ความแบรบรวนแบบวัดซ้า เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับ	
	ออกซิเจนสูงสุด ในการทดสอบก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2,	
	4, 6 และ 8 ของกลุ่มควบคุม	97
27	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพ	
	การจับออกซิเจนสูงสุดของการทดสอบ 5 ครั้งของกลุ่มตัว	
	อย่างทั้ง 4 กลุ่ม	98
28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคลื่นแอลฟาในการ	
	ทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	100
29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบ	
	เทียบค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลพาของการทดสอบหลังการฝึกใน	
	สับดาห์ที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	101

30	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟา	
	ในแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่รดยวิธีตูกี (เอ) ของการทดสอบ	
	หลังการฝึกสับดาห์ที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	102
3 1	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคลื่นแอลพา ใน	
	การทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่าง	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	103
32	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเบรียบ	
	เทียบค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟาในการทดสอบหลังการฝึกใน	
	สับดาห์ที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	104
33	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคลื่น	101
33	แอลฟาในแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่รดยวิธีตูกี (เอ) ของ	
	การทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่าง	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	105
34	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคลื่นแอลพา	103
34	ในการทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่าง	
	•	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	106
35	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบ	
	ค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลฟาในการทดสอบหลังการฝึกในสับดาห์	
	ที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	107
36	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลฟา	
	ในแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่โดยวิธีตูกี (เอ) ของการทดสอบหลัง	
	การฝึกสับดาห์ที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	108
37	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคลื่นแอลฟา ใน	
	การทดสอบหลังการฝึกสับดาห์ที่ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4	
	กลุ่ม	109

38	ผลการวิเคราะห์ความแบรบรวนแบบทางเดียวเพื่อเบรียบเทียบ	
	ค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลพาในการทดสอบหลังการฝึกในสับดาห์ที่	
	8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	110
39	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพา	
	ในแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่รดยวิธีตูกี (เอ) ของการทดสอบหลัง	
	การฝึกสับดาห์ที่ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	111
40	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ เพื่อเบรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟา ในการทดสอบ	
	ก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 1	
	ซึ่งฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บร่วมกับการฝึกสมาธิ	112
4 1	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพา	
	ในแต่ละสับดาห์เป็นรายคู่โดยวิธีตูกี (เอ) ของการทดสอบ	
	ก่อนการทดลองในสับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่	
	1 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บร่วมกับการฝึก	
	สมาธิ	113
42	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลฟา ในการทดสอบ	
	ก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 2 ซึ่ง	
	ทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บอย่างเดียว	114
4 3	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพา	
	ในแต่ละสับดาห์เป็นรายคู่รดยวิธีตูกี (เอ) ของการทดสอบ	
	ก่อนการทดลองในสับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 2	
	ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บอย่างเดียว	115

44	ผลการวิเคราะห์ความแปรบรวนแบบวัดช้า เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพาในการทดสอบ	
	ก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 3	
	ซึ่งฝึกสมาธิอย่างเดียว	116
45	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพา	
	ในแต่ละสับดาห์เป็นรายคู่รดยวิธีตูกี (เอ) ของการทดสอบ	
	ก่อนการทดลองในสับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มที่ 3	
	ซึ่งทำการฝึกสมาธิอย่างเดียว	117
46	ผลการวิเคราะห์ความแบรปรวนแบบวัดช้า เพื่อเบรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพาในการทดสอบ	
	ก่อนการทดลอง สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มควบคุม	118
47	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคลื่นแอลฟา	
	ของการทดสอบ 5 ครั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	119
48	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ใด้จาก	
	แบบวัดสุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ในการทดสอบหลังการฝึก	
	สับดาห์ที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	121
49	ผลการวิเคราะห์ความแบรบรวนแบบทางเดียว เพื่อ	
	เบรียบเทียบค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใด้จากแบบวัดสุขภาพจิต	
	เอสซีแอล 90 ของการทดสอบหลังการฝึกในสับดาห์ที่ 4	
	ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	122
50	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนนที่ใด้จาก	
	แบบวัดสุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ในการทดสอบหลังการฝึก	
	สับดาห์ที่ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	123

5 1	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเบรียบ	
	เทียบค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ ได้จากแบบวัดสุขภาพจิต เอสซีแอล	
	90 ในการทดสอบหลังการฝึกในสับตาห์ที่ 8 ของกลุ่มตัวอย่าง	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	124
5 2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดช้ำ เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใต้จากแบบวัด	
	สุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ในการทดสอบก่อนการทดลอง	
	สับดาห์ที่ 4 และ 8 ของกลุ่มที่ 1 ซึ่งทำการฝึกการออก	
	กำลังกายแบบสเต็บร่วมกับการฝึกสมาธิ	125
5 3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้า เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ใต้จากแบบวัด	
	สุขภาพจิตเอสซีแอล 90 ในการทดสอบก่อนการทดลอง	
	สัปดาห์ที่ 4 และ 8 ของกลุ่มที่ 2 ซึ่งทำการฝึกการออก	
	กำลังกายแบบสเต็บอย่างเดียว	126
54	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใด้จากแบบวัด	
	สุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ในการทดสอบก่อนการทดลอง	
	สับดาห์ที่ 4 และ 8 ของกลุ่ม 3 ซึ่งทำการฝึกสมาธิอย่าง	
	เดียว	127
5 5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดช้า เพื่อเปรียบเทียบ	
	ความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใต้จากแบบวัด	
	สุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ในการทดสอบก่อนการทดลอง	
	สับดาห์ที่ 4 และ 8 ของกลุ่มควบคุม	128
56	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ใด้จาก	
	แบบวัดสุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ของการทดสอบ 3 ครั้ง ของ	
	กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	129

57	ค่า เฉลี่ยของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดของการทดสอบ	
	5 ครั้ง ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	131
58	แสดงความแตกต่างระหว่างของค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการ	
	จับออกซิเจนสูงสุดก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ	
	8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	134
59	ค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลพาของการทดสอบ 5 ครั้ง ของกลุ่มตัวอย่าง	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	135
60	้ แสดงความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคลื่นแอลฟา ก่อน	
	การทดลองสับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มตัวอย่าง	
	ทั้ง 4 กลุ่ม	138
61	ค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใด้จากแบบวัดสุขภาพจิต เอสซีแอล 90	
	ของการทดสอบ 3 ครั้ง ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	139
62	้ แสดงความแตกต่างระหว่างค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใด้จากแบบ	
	วัดสุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 4	
	และ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	141
63	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใด้จากค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพการจับ	
	ออกซิเจนสูงสุด คลื่นแอลฟา และคะแนนที่ใด้จากแบบวัด	
	สุขภาพจิต เอสซีแอล 90 ก่อนการทดลองและสับดาห์ที่ 8	
	ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	142
64	้ ผลของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดของการทดสอบ 5	
	ครั้ง ของกลุ่มที่ 1 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็ป	
	ร่วมกับการฝึกสมาธิ	181
65	ผลของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดของการทดสอบ 5	
	ครั้ง ของกลุ่มที่ 2 ซึ่งท _ำ การฝึกการออกก _ำ ลังกายแบบสเต็บ	
	อย่างเดียว	182

ตารางที่		หน้า
66	ผลของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดของการทดสอบ 5	
	ครั้ง ของกลุ่มที่ 3 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บ	
	อย่างเดียว	183
67	ผลของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดของการทดสอบ 5	
	ครั้ง ของกลุ่มที่ 4 (กลุ่มควบคุม) ซึ่งไม่ได้ทำการฝึก	184
68	ผลของการวัดคลื่นสมองแอลฟาของการทดสอบ 5 ครั้ง ของ	
	กลุ่มที่ 1 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บร่วมกับ	
	การฝึกสมาธิ	185
69	ผลของการวัดคลื่นสมองแอลฟาของการทดสอบ 5 ครั้งของ	
	กลุ่มที่ 1 ซึ่งทำการฝึกการออกกำลังกายแบบสเต็บร่วมกับ	
	การฝึกสมาธิ	186
70	ผลของการวัดคลื่นสมองแอลฟาของการทดสอบ 5 ครั้งของ	
	กลุ่มที่ 3 ซึ่งทำการฝึกสมาธิอย่างเดียว	187
7 1	ผลของการวัดคลื่นสมองแอลฟาของกลุ่มที่ 4 (กลุ่มควบคุม)	
	ซึ่งไม่ได้ทำการฝึก	188
7.2	ค่าการจับออกซิเจนสูงสุดของผู้หญิง	
7 3	การปรับค่ากับอายุของผู้ทดสอบ	
74	ตารางเบรียบเทียบอัตราชีพจรกับเวลานับชีพจร 30 ครั้ง	
75	ตารางเทียบการใช้ออกซิเจนสูงสุดเป็นมิลลิลิตรและ	
	ય ૧	

สารบัญภาพและแผนภูมิประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงคลื่นบีตาและแอลพา	23
แผนภูมิที่		
1	แสดงสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด ก่อนการทดลอง	
	สับดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	99
2	แสดงค่าเฉลี่ยของคลื่นแอลพา ก่อนการทดลอง สับดาห์ที่	
	2, 4, 6 และ 8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	120
3	แสดงค่า เฉลี่ยของคะแนนที่ใด้จากแบบวัดสุขภาพจิต	
	เอสซีแอล 90 ก่อนการทดลอง สับดาห์ที่ 4 และ 8	130